

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT 2013

26.2.2014

1. DEN EKONOMISKA UTVECKLINGEN

Den svaga ekonomiska utvecklingen i Finland fortsatte år 2013. Återhämtningen efter finanskrisen blev kortvarig då Finlands samhällsekonomi hamnade i en ny och mycket seg recession år 2012. Som en följd av recessionen minskade totalproduktionen år 2012 med cirka en procent och enligt preliminära uppgifter fortsatte utvecklingen i samma riktning även år 2013, vilket ledde till att totalproduktionen minskade med ytterligare cirka en procent.

En bakomliggande orsak till den svaga samhällsekonomiska utvecklingen och den minskade produktionen var skuldkrisen i euroområdet. ECB:s löften om stödåtgärder lyckades lugna finansmarknaden år 2012 och rädslan för att eurosystemet skulle splittras började vika undan. Skuldsättningen inom de europeiska staterna ledde däremot till en åtstramad finanspolitik i nästan alla länder i euroområdet, vilket för sin del orsakade en minskad inhemsk efterfrågan och drev hela EU-området in i en ny ekonomisk recession år 2012. Recessionen fortsatte även år 2013. Den ekonomiska tillväxten i euroområdet fick ingen draghjälp av exporten, eftersom eurons externa värde i förhållande till dollarn och yenen var fortsatt stark.

I Finlands ekonomi syntes den utdragna recessionen inom euroområdet i form av en fortsatt svag exportutveckling som började redan år 2012. Den finländska samhälls ekonomin brottades samtidigt med både svag efterfrågan inom hela euroområdet, en försvagad priskonkurrenskraft och av strukturproblem inom de viktigaste branscherna. Exporten minskade med cirka 2 procent jämfört med året innan och industriproduktionen med cirka 2 procent; mest sjönk produktionen inom elektronikindustrin. Underskottet i handelsbalansen minskade emellertid något jämfört med året innan, då importen minskade mer än exporten.

Minskningen av totalproduktionen med cirka en procent år 2013 berodde i främsta hand på en lägre investeringsgrad; de privata och offentliga konsumtionskostnaderna hölls på ungefär samma nivå som året innan. Då utvecklingen av totalproduktionen varit svag redan i flera år, verkar den relativt stabila utvecklingen av sysselsättningen överraskande. Jämfört med produktionsminskningen minskade sysselsättningen endast litet i Finland. Antalet personer i arbetslivet minskade år 2013 med drygt en halv procent jämfört med året innan och arbetslöshetsnivån ökade med en halv procentenhet från året innan till 8,2 procent. Arbetslöshetsnivån i Finland var emellertid klart under genomsnittet i Europa. Sysselsättningsnivån minskade och uppgick till cirka 67 procent. Antalet personer i arbetslivet uppgick år 2013 till drygt 2,4 miljoner, vilket är cirka 100 000 färre än innan finanskrisen bröt ut 2008.

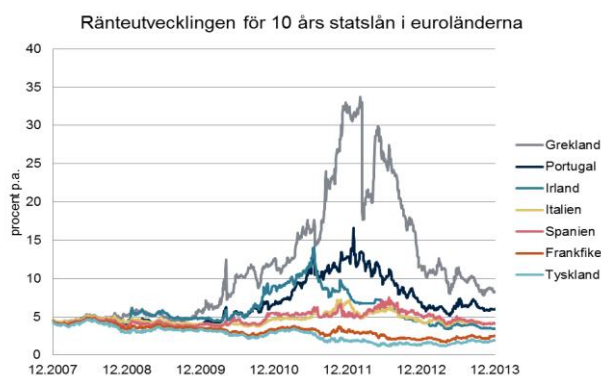
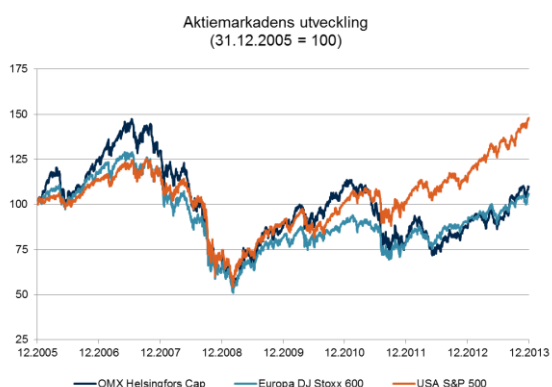
Minskad sysselsättning och en långsammare ökning av förvärvsnivån ledde till att tillväxten för samhälls ekonomins lönesumma år 2013 avtog till en dryg procent. Konsumentprisernas tillväxttakt avtog också till en dryg procent och löntagarnas realinkomster var oförändrade.

Den offentliga ekonomin försämrades klart som en följd av den ekonomiska recessionen under år 2013. Statens och kommunernas sammanräknade underskott steg till cirka 10 miljarder euro, dvs. till cirka 5 procent av BNP:s värde. Underskottet i hela den offentliga ekonomin var mindre än så, dvs. cirka 2 procent av BNP:s värde, då arbetspensionssektorn redovisade ett finansieringsöver-

skott på samma sätt som året innan. Som en följd av detta översteg den offentliga ekonomins underskott i Finland inte heller den gräns på 3 procent som ställs i stabilitets- och tillväxtpakten. Den så kallade EMU-skulden inom den offentliga sektorn ökade i slutet av året till cirka 55 procent av BNP:s värde och närmade sig således den kritiska gränsen på 60 procent.

Statsminister Katainens regering avtalade i augusti 2013 om strukturpolitiska riktlinjer som avser att gradvis korrigera hållbarhetsunderskottet i den offentliga ekonomin. Åtgärder som syftar till att förlänga yrkesbanorna och att höja den genomsnittliga pensionsåldern hade en central roll. Arbetsmarknadsorganisationerna avtalade om en långfristig, till och med treårig löneuppgörelse, som begränsar de avtalsenliga löneförhöjningarna till under en procent under åren 2014–2015. Löneuppgörelsen väntas småningom förbättra den inhemska exportindustrins priskonkurrenskraft i förhållande till konkurrentländerna. Samtidigt avtalade man om en höjning av arbetspensionsavgifterna för åren 2014–2016.

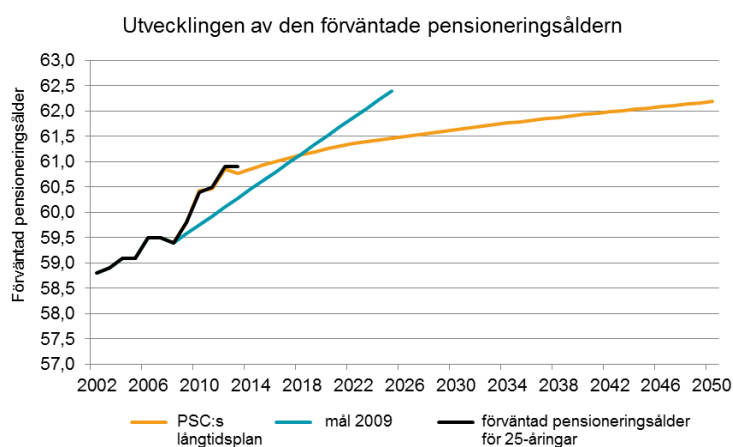
Aktiekurserna steg kraftigt i nästan hela världen år 2013. Kurserna steg också i de europeiska länderna oberoende av den fortsatta recessionen. De viktigaste europeiska aktieindexen steg med cirka 20 procent och de finländska aktiekurserna med cirka 30 procent. År 2013 var således ett gott placeringsår, även om avkastningen på statslån var anspråkslös på grund av räntestegringen.

2. UTVECKLINGEN AV ARBETSPENSIONSSYSTEMET

I Finland har man redan under flera år debatterat en höjning av pensionsåldern – med vilket man avsett en höjning av såväl den genomsnittliga pensioneringsåldern som av den undre åldersgränsen för ålderspension. Arbetsmarknadsorganisationerna och statsminister Katainens regering har ställt som mål för utvecklingen av den genomsnittliga pensionsåldern att den förväntade pensioneringsåldern för dem som nu är 25 år ska stiga till 62,4 års ålder fram till år 2025. Utvecklingen av den förväntade pensioneringsåldern har hittills varit gynnsam och till och med snabbare än förväntad. År 2012 steg den förväntade pensioneringsåldern till 60,9 års ålder och den hölls på samma nivå även år 2013. Den förväntade pensioneringsåldern har stigit med över två år sedan år 2000. Ökningen väntas dock inte vara lika snabb under de kommande åren, varför det verkar osannolikt att man kommer att uppnå det uppställda målet för den förväntade pensioneringsåldern fram till år 2025. Därför anser man det vara nödvändigt att ändra åldersgränserna för ålderspension och att

förnya arbetspensionssystemet. Syftet med pensionsreformen är att förlänga yrkesbanorna och att öka utbudet på arbetskraft.

Arbetsmarknadsorganisationerna avtalade om en pensionsreform i det avtal om förlängningen av yrkesbanorna som slöts år 2012 och avsikten är att reformen ska träda i kraft från ingången av år 2017. Målet är viktigt också för landets regering, som i augusti 2013 tog pensionsreformen som avser att förlänga yrkesbanorna som en del av sina strukturpolitiska mål. Regeringen hoppas att reformen ska förbättra den offentliga ekonomins balans och på så sätt minska det stora hållbarhetsunderskottet inom den offentliga sektorn.

I det avtal om en förlängning av yrkesbanorna som arbetsmarknadsorganisationerna slöt 2012 avtalade man om slopandet av förtida ålderspension och höjandet av åldersgränsen för deltidspension med ett år. Ändringarna träder i kraft år 2014 efter att övergångsperioderna löper ut. Organisationerna avtalade också om att höja den genomsnittliga arbetspensionsavgiften med 0,4 procentenheter om året under åren 2015 och 2016. Arbetspensionsavgifterna för åren 2014–2016 fastställdes på nytt i samband med den omfattade löneuppgörelsen som arbetsmarknadsorganisationerna avtalade om på hösten 2013. Förhöjningen betalas till hälften var av arbetsgivarna och löntagarna.

Centralorganisationerna inledde förhandlingar om pensionsreformen 2017 i slutet av år 2013. Målet är att uppnå ett förhandlingsbeslut fram till slutet av hösten 2014, varefter man kan inleda det lagberedningsarbete som pensionsreformen förutsätter.

Uppskattningar av arbetspensionssystemets hållbarhet

Den internationella utvärderingen av det finländska arbetspensionssystemet som Pensionskyddscentralen lät utföra publicerades i Helsingfors den 7 januari 2013. Systemet utvärderades av erfarna pensionsekonomister, professor Nicholas Barr från London School of Economics och professor Keith Ambachtsheer från universitetet i Toronto. Barr begrundade pensionssystemet och dess hållbarhet, medan Ambachtsheer koncentrerade sig på den nuvarande spridda verkställighetsmodellens lönsamhet.

Den allmänna synen på det finländska arbetspensionssystemet var mycket positiv hos bägge. Ett enhetligt och täckande system förbättrar arbetsmarknadens funktion, då arbetstagarnas pensionskydd inte är bundet till arbetsgivaren. Enligt utvärderingen är det emellertid viktigt att bereda en gradvis höjning av åldersgränserna inom det finländska pensionssystemet och att ta fram åtgärder genom vilka pensionsanstaltarnas kostnadseffektivitet kan förbättras. Professor Ambachtsheer föreslog också en kraftig ökning av aktievikten inom placeringsverksamheten.

Pensionsskyddscentralen gjorde i detta sammanhang även en internationell jämförelse av kostnaderna för verkställandet av pensionskyddet i några länder i Europa. Enligt jämförelsen är det finländska systemet tack vare sin exceptionellt breda omfattning tämligen kostnadseffektivt jämfört med systemen i de övriga utvecklade välfärdsstaterna.

Pensionsskyddscentralen publicerade en ny långfristig beräkning om arbetspensionssystemets utveckling. I den nya beräkningen har antagandet om den förväntade ökningen av finländarnas livslängd blivit försiktigare och samtidigt har antagandet om sysselsättningsutvecklingen blivit positivare än tidigare. På grund av dessa ändringar har den framtida pensionsutgiften minskat något i jämförelse med den tidigare uppskattningen och på motsvarande sätt är lönesumman något större. Enligt den nya uppskattningen skulle arbetspensionsavgifternas hållbara nivå vara cirka 25 procent av lönerna. Om avgiften under de närmaste åren skulle höjas till denna nivå, skulle vi klara oss fram till 2050-talet utan nya förhöjningar. Arbetsmarknadsorganisationerna har avtalat om en genomsnittlig höjning av avgiften till 24,4 procent av lönerna år 2016. I ljuset av den nya beräkningen är denna nivå redan rätt så nära den långfristigt hållbara nivån. Med andra ord har uppskattningen av trycket på att höja avgifterna inom arbetspensionssystemet blivit positivare.

Bakgrundsutredningar för pensionsreformen

Med tanke på de kommande pensionsförhandlingarna tillsattes år 2012 en expertgrupp på hög nivå under ledning av överdirektör Jukka Pekkarinen för att utreda arbetspensionssystemets hållbarhet och ändringsbehov. Arbetsgruppen färdigställde sitt arbete i november 2013. I sitt arbete begründade arbetsgruppen huruvida de nuvarande incitamenten inom pensionssystemet – den förhöjda intjäningsprocenten och livslängdskoefficienten – räcker till för att uppnå regeringens och arbetsmarknadsorganisationernas målsättning avseende pensionsåldern.

De viktigaste riktlinjerna i rapporten är bedömningen om att de lösningar som gjordes i samband med pensionsreformen år 2005 inte kommer att räcka till för att uppnå det mål som ställs för pensioneringsåldern fram till år 2025. Pekkarinens arbetsgrupp stöder sin bedömning på forskningsresultat, enligt vilka den förhöjning av pensioneringsåldern som hittills inträffat ger en alltför positiv bild av utvecklingen. Enligt rapporten beror den gynnsamma utvecklingen som skett i fråga om pensioneringsåldern på att man delvis stängt möjligheterna till förtidspension och inte på att den faktiska ålderspensioneringen skulle ha senarelagts.

I rapporten redogörs även för hur olika alternativa anpassningsåtgärder inom pensionssystemet inverkar på pensionernas tillräcklighet, pensionernas inriktning, pensionernas finansiering, sysselsättningen och den offentliga ekonomins hållbarhetsgap. Enligt den modell som utvecklats av ETLA:s forskare och som presenteras i rapporten rekommenderas det att pensioneringsåldern binds till den förväntade livslängden. Det ingick inte i expertgruppens uppgift att ta fram åtgärds-

rekommendationer. De alternativ som presenteras i rapporten kan anses tala för en stegvis höjning av den undre åldersgränsen för ålderspension.

Solvensreform och annan reglering av arbetspensionsbranschen

Från ingången av år 2013 trädde en lagändring i kraft om arbetspensionsanstalterna solvensreglering, enligt vilken verksamhetskaptal som fungerar som buffert för placeringsriskerna och utjämningsbeloppet som reserverats för försäkringsrisker slogs samman till ett nytt solvenskapital. Genom lagändringen effektiviserades kapitalanvändningen i pensionsanstalterna. Ändringen medförde inte några stora förändringar i pensionsbolagens solvens. Den arbetsgrupp som tillsattes av SHM fortsätter sitt arbete för en totalreform av solvensramen. Målet med totalreformen är att ännu bättre än tidigare beakta placeringsriskerna i solvenskraven och att utveckla pensionsanstalternas riskhantering.

Inom SHM har man redan länge berett lagstiftningsprojekt i syfte att öka konkurrensen inom arbetspensionsområdet. Målet med reformen är att främja konkurrensen inom arbetspensionsbranschen genom att avreglera reglerna för fastställandet av försäkringsavgiften så att varje arbetspensionsbolag själv kan ta fram beräkningsgrunder för försäkringsavgiftens omkostnadsandel och kundåterbärningar. Avsikten är också att ta in noggrannare bestämmelser i lagen än hittills om de arbetshälsotjänster som arbetspensionsbolagen tillhandahåller för sina kunder. Reformprojektet framskred dock inte till färdiga lagpropositioner ännu under år 2013. SHM började också förbereda en revidering av arbetspensionsanstalternas förvaltningsbestämmelser.

3. ILMARINENS RESULTAT OCH SOLVENS

Oberoende av den svaga utvecklingen inom realekonomin var 2013 ett gott placeringsår för Ilmarinen. Börskurserna gick kraftigt upp överallt under året. Tack vare det starka börsåret steg årsavkastningen på Ilmarinens placeringar till 9,8 procent, vilket klart bidrog till att stärka bolagets solvens. Realavkastningen på placeringarna var 8,1 procent, dvs. över 4,1 procentenheter bättre än genomsnittet på lång sikt.

Ilmarinen var framgångsrik i konkurrensen om arbetspensionskunderna. Ökningen av kundbeståndet och premieinkomsten under verksamhetsåret berättar om att kunderna har förtroende för bolaget. Omkostnadsresultatet som anger verksamhetens effektivitet förbättrades klart från året innan och omkostnadsprocenten sjönk till 75 (80) procent.

Nettoavkastningen på Ilmarinens placeringar enligt verkligt värde var 9,8 procent år 2013 (7,5 procent år 2012). Solvenskapitalet, dvs. skillnaden mellan bolagets tillgångar värderade till verkligt värde och bolagets ansvar ökade till 7 122,6 miljoner euro. Solvenskapitalet uppgick i slutet av år 2013 till 28,0 (23,9) procent av den ansvarsskuld som används vid beräkningen av solvensen. Föregående år var det verksamhetskaptal som motsvarar solvenskapitalet 5 752,4 miljoner euro.

Solvenskapitalet avser att bära riskerna inom försäkrings- och placeringsverksamheten. Kontrollgränserna för arbetspensionsbolagens solvenskapital fastställs enligt hur riskfylld bolagets placeringsbestånd är, vilket bedöms genom att indela placeringarna i klasser enligt deras risk och genom att utifrån klassificeringen räkna ut en så kallad solvensgräns. Klassificeringen görs utifrån place-

ringarnas faktiska risk. I solvensgränsen beaktas även försäkringsrisken. På grund av lagändringen steg Ilmarinens solvensgräns med cirka 0,6 procentenheter. Ilmarinens solvenskapital var i slutet av räkenskapsperioden 1,9-faldigt i förhållande till solvensgränsen. Ett år tidigare var motsvarande nyckeltal, dvs. det dåvarande verksamhetskapitalet i förhållande till solvensgränsen 2,2 (om den tillfälliga posten enligt den temporära lagstiftningen inte beaktas, skulle solvensställningen då ha varit 1,7).

Resultatet av placeringsverksamheten enligt verkligt värde var 1 468,6 miljoner euro (911,2 miljoner euro), då man beaktar den ränta som gottgörs ansvarsskulden på 979,9 (813,9) miljoner euro och ökningen av det aktieavkastningsbundna tilläggsförsäkringsansvaret med 466,7 miljoner euro (323,2). Tilläggsförsäkringsansvaret som är bundet till aktieavkastningen binder ansvarsskulden med en andel om tio procent till den genomsnittliga avkastningen på arbetspensionsbolagens noterade aktieplaceringar och överför således aktierisken att till denna del bäras av hela arbetspensionssystemet.

Resultatet av den försäkringsrörelse som är på bolagets eget ansvar var -14,8 (-7,0) miljoner euro och omkostnadsrörelsens resultat var 35,1 (27,0) miljoner euro. Resultatet av försäkringsrörelsen visar skillnaden mellan de avgifter som uppburits i försäkringsavgiften för täckande av försäkringsrisken och utbetalda ersättningar. Försäkringsrörelsens resultat överförs i enlighet med de grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet till utjämningsbeloppet. Omkostnadsresultatet är det belopp med vilket försäkringsavgiftens omkostnadsandelar och andra motsvarande intäkter överstiger de driftskostnader som ska täckas med dem. Resultatet av omkostnadsrörelsen överförs till solvenskapitalet till den del det inte används för kundåterbäringar.

Ilmarinens totala resultat till verkligt värde år 2013 uppgick således till 1 489,0 (931,2) miljoner euro.

Det penningbelopp som används för att nedsätta ArPL-avgifterna, dvs. för kundåterbäringar, fastställs enligt bolagets solvenskapital och resultatet av bolagets omkostnadsrörelse. I solvenskapitalet beaktas då inte den andel som reserverats för försäkringsrisker. Av resultatet år 2013 överförs 86,0 (62,0) miljoner euro till kundåterbäringar. Överföringen utgör 0,51 (0,37) procent av den försäkrade lönesumman och 163 (117) euro per arbetstagare som är försäkrad i Ilmarinen.

Ovan givna uppgifter om resultatet och solvensen grundar sig på de nyckeltal till verkligt värde som ges i bilagorna till bokslutet. De berättar om bolagets ekonomiska resultat och ställning bättre än resultat- och balansräkningen. Värderingen av placeringarna i de officiella bokslutet grundar sig på anskaffningsutgiften och det resultat som ges i resultaträkningen bestäms utifrån den beräkningsgrund som social- och hälsovårdsministeriet fastställer på förhand. Skillnaden mellan det bokföringsmässiga totalresultatet och resultaträkningens vinst upptas med undantag av förändringen av avskrivningsdifferensen i ansvarsskulden. År 2013 var vinsten enligt resultaträkningen 3,8 (3,0) miljoner euro.

Nedanstående kalkyl visar sambandet mellan resultaträkningens resultat och totalresultatet till verkligt värde:

Miljoner euro	2013	2012
Räkenskapsperiodens vinst i resultaträkningen	3,8	3,0
Förändring i ansvarsskulden		
Förändring i utjämningsbeloppet	-14,8	-10,9
Förändring av det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret	285,3	59,8
Överföring till kundåterbäringar	86,0	62,0
Förändring av avskrivningsdifferens	0,3	0,2
Skilnad i verkliga värden och balansvärden, dvs. förändring av värderingsdifferens	1 128,4	817,1
Resultat enligt verkligt värde	1 489,0	931,2

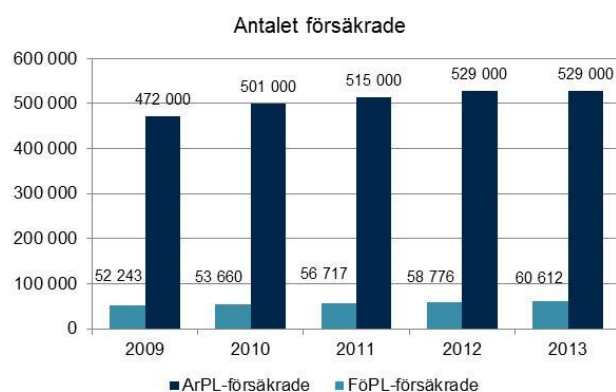
4. FÖRSÄKRINGSBESTÅND OCH PREMIEINKOMST

Ilmarinen hade god framgång i kundanskaffningen tillsammans med sin samarbetspartner OP-Pohjola-gruppen. Överföringen av försäkringar mellan Ilmarinen och de övriga arbetspensionsbolagen netto var positiv på samma sätt som under tidigare år.

Majoriteten av de arbetsgivare som har försäkrat sina arbetstagare i Ilmarinen ingår ett försäkringsavtal med bolaget. Tillfälliga arbetsgivare kan emellertid redovisa sina arbetspensionsavgifter till arbetspensionsförsäkringsbolaget utan att ingå ett egentligt försäkringsavtal.

Ilmarinens försäkringsbestånd ökade under verksamhetsåret. Antalet ArPL-försäkringar uppgick i slutet av år 2013 till 38 237 stycken, vilket motsvarar en ökning på 2,1 procent. Utöver de arbetsgivare som ingick försäkringsavtal med Ilmarinen, redovisade 3 999 (3 666) tillfälliga arbetsgivare sina ArPL-försäkringsavgifter till bolaget.

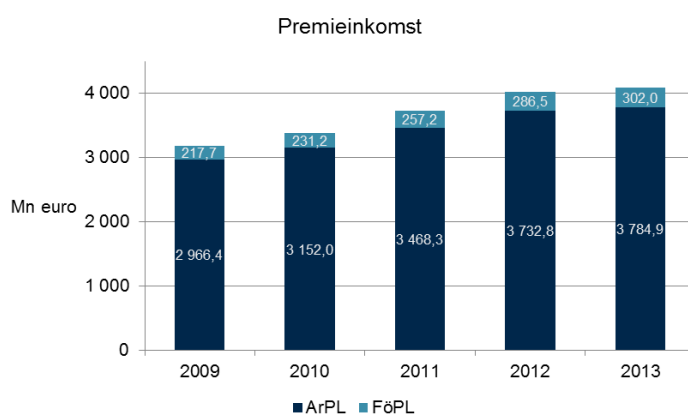
Vid året slut omfattade de ArPL-försäkringar som var tecknade i Ilmarinen 529 000 (529 000) försäkrade. Med andra ord har antalet försäkrade hållits på samma nivå även om antalet löntagare inom hela ekonomin har minskat. ArPL-försäkringarna omfattade i genomsnitt 14 (14) personer år 2013.

Den försäkrade ArPL-lönesumman i Ilmarinen uppgick till 16 843,0 (16 694,2) miljoner euro, vilket innebär en ökning på 0,9 procent jämfört med den försäkrade lönesumman året innan. Marknadsandelen som räknats utifrån den försäkrade ArPL-lönesumman uppskattas år 2013 vara på ungefär tidigare nivå.

I slutet av året var antalet FöPL-försäkringar i bolaget 60 612 (58 776 717), dvs. 3,1 procent fler än ett år tidigare. Tack vare flera år av tillväxt överskreds milstolpen på 60 000 försäkringar år 2013. Den genomsnittliga arbetsinkomsten i FöPL-försäkringarna var 23 722 (23 302) euro om året. Ökningen från året innan var 1,8 procent.

Ilmarinens premieinkomst år 2013 uppgick till 4 086,9 (4 019,3) miljoner euro. Premieinkomsten ökade med 1,7 procent från året innan. Ökningen av premieinkomsten berodde i huvudsak på den ökade lönesumman inom samhällsekonomin.

I ArPL-avgifter inflöt 3 784,9 (3 732,8) miljoner euro, dvs. ArPL-premieinkomsten ökade med 1,4 procent jämfört med året innan. År 2013 uppgick de beviljade nedsättningarna av ArPL-avgiften, dvs. kundåterbäringarna till sammanlagt 62,4 miljoner euro från att ha varit 54,8 miljoner euro året innan.

Premieinkomsten av FöPL-försäkringarna uppgick till 302,0 (286,5) miljoner euro, vilket innebär en ökning på 5,4 procent.

Kreditförlusterna för utestående ArPL-avgifter utgjorde 16,1 (12,7) miljoner euro. Den ekonomiska situationen bidrog till att öka kreditförlusterna. Deras andel av premieinkomsten var 0,4 procent, vilket fortsättningsvis kan betraktas som låg. För att säkerställa att ArPL-avgifterna betalas i rätt tid har Ilmarinen utvecklat olika betalningssätt och övervakning av avgiften. Genom dessa kan man reducera beloppet av den dolda premieskulden, vilket underlättar arbetsgivarens möjligheter att klara betalningssvårigheter och minskar Ilmarinens risk för kreditförluster.

Kreditförlusterna för utestående FöPL-avgifter uppgick till 2,6 (2,5) miljoner euro. Det uppstår emellertid ingen förlust för Ilmarinen på grund av kreditförlusterna inom FöPL, eftersom staten ersätter de försäkringsavgifter som inte fås in av försäkringstagarna inom finansieringssystemet för FöPL-pensioner.

Bolaget sålde 4 041 nya ArPL-försäkringar, vilket kommer att öka den årliga ArPL-premieinkomsten med 70,7 miljoner euro under år 2014. Då det gäller överföringen av ArPL-försäkringar från de övriga pensionsbolagen var Ilmarinens resultat utmärkt. Genom överföringstrafiken ökade Ilmarinens ArPL-försäkringsbestånd med 962 försäkringar och premieinkomsten med 57,1 miljoner euro.

Bolaget sålde 6 731 nya FöPL-försäkringar, vilket ökar FöPL-premieinkomsten med 25,7 miljoner euro. Ilmarinen hade utmärkt framgång också när det gäller överflyttningen av FöPL-försäkringar till bolaget; Ilmarinens överföringsvinst var 1 195 försäkringar och överföringstrafiken uppvisade en vinst på 6,7 miljoner euro.

5. FÖRSÄKRINGSAVGIFTENS NIVÅ

Den genomsnittliga ArPL-avgiften som fastställdes för år 2013 var 22,8 procent av lönen, dvs. samma som året innan. Detta var en följd av den avgiftsnedsättning på 0,4 procentenheter som man beslutade om på hösten 2012 för år 2013. Avgiften var 5,15 procent för arbetstagare under 53 år och 6,50 procent för arbetstagare som fyllt 53 år. Arbetsgivarens andel var i genomsnitt 17,35 procent av lönerna. Arbetsgivarens avgiftsnivå varierar i fråga om enskilda försäkringar och är också beroende av arbetspensionsbolagets kundåterbäringar. Ilmarinens kundåterbäringar var i genomsnitt 2,1 (1,9) procent av arbetsgivarens avgift.

ArPL-avgiften som fastställts för år 2014 är 0,8 procentenheter högre än år 2013, dvs. 23,6 procent av lönen. Avgiftens grundprocent stiger med 0,4 procentenheter enligt den så kallade socialpolitiska uppgörelsen som arbetsmarknadsorganisationerna avtalade om i början av år 2009. Utöver detta stiger avgiften också då den avgiftsnedsättning på 0,4 procent av engångskaraktär som beviljades år 2013 upphör. Arbetsgivarnas genomsnittliga avgift stiger också med 0,4 procentenheter. År 2014 är avgiften för arbetstagare under 53 år 5,55 procent och för arbetstagare som fyllt 53 år 7,05 procent.

År 2013 var FöPL-avgiften 22,5 procent av den fastställda arbetsinkomsten. För de företagare som hade fyllt 53 år före ingången av räkenskapsåret var FöPL-avgiften emellertid 23,85 procent. År 2014 är avgiften 23,3 procent för arbetstagare som är yngre än 53 år och 24,8 procent för arbetstagare som fyllt 53 år.

6. PENSIONER OCH VERKSAMHET FÖR FRÄMJANDE AV ARBETSFÖRMÅGAN

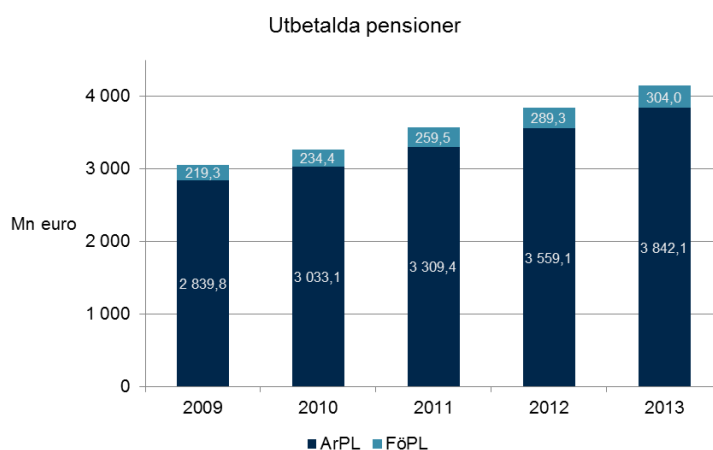
Inom Ilmarinen utfärdades 23 365 nya pensionsbeslut år 2013, vilket var 4,4 procent mer än året innan. År 2013 betalade Ilmarinen sammanlagt 4 146,1 (3 848,4) miljoner euro i pensioner. Pen-

sionsutgiften ökade med 7,7 procent jämfört med året innan. Pensionsutgiften ökar således i snabb takt, på samma sätt som under tidigare år.

Pensionsutgift per pensionslag 2013

Miljoner euro	ArPL	FöPL	Sammanlagt	%
Ålderspensioner	2 841,6	218,9	3 060,5	73,8
Förtida ålderspensioner	255,8	22,5	278,3	6,7
Deltidspensioner	25,9	5,5	31,4	0,8
Invalidpensioner	434,1	28,5	462,6	11,2
Arbetslöshetspensioner	1,2	0,0	1,2	0,0
Familjepensioner	283,5	28,6	312,1	7,5
Sammanlagt	3 842,1	304,0	4 146,1	100,0

Största delen, dvs. 80 procent av pensionsutgiften på cirka 4,1 miljarder euro utgjordes av ålderspensioner. Invalidpensionernas andel av pensionsutgiften var cirka 11 procent och familjepensionernas andel drygt 7 procent.

Ilmarinen erhöll en premieinkomst på drygt 4,09 miljarder euro. Utan omkostnaderna för pensionerna var pensionsutgiften cirka 4,15 miljarder euro och således cirka 60 miljoner euro större än premieinkomsten.

Antalet pensionstagare 31.12.2013 Pensioner enligt grundskyddet

Pensionslag	ArPL	FöPL	Sammanlagt	%
Ålderspensioner	189 428	25 078	214 506	68,3 %
Förtida ålderspensioner	15 754	3 449	19 203	6,1 %
Deltidspensioner	2 496	600	3 096	1,0 %
Invalidpensioner	30 516	3 251	33 767	10,8 %
Arbetslöshetspensioner	36	2	38	0,0 %
Familjepensioner	36 372	6 980	43 352	13,8 %
Sammanlagt	274 602	39 360	313 962	100,0 %

Vid utgången av året uppgick antalet pensionstagare till 313 962, vilket innebär att det var 2 procent högre än ett år tidigare, då antalet var 307 934. Antalet pensionstagare som fick ArPL-pension var i slutet av året 274 602 (269 599) och antalet pensionstagare som fick FöPL-pension 39 360 (38 335).

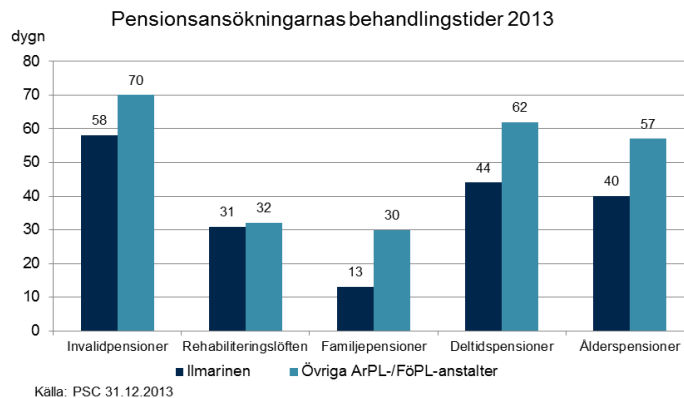
Pensionsbeslut år 2013

	2013	2012	Förändring, %
Nya pensionsbeslut			
Ålderspensioner	10 088	9 415	7,1
Förtida ålderspensioner	626	655	-4,4
Deltidspensioner	880	606	45,2
Invalidpensioner	6 333	6 520	-2,9
Arbetslöshetspensioner	9	21	
Familjepensioner	3 054	3 096	-1,4
Beslut om rätten till rehabilitering	2 375	2 067	14,9
Nya pensionsbeslut sammanlagt			
	23 365	22 380	4,4
Alla pensionsbeslut sammanlagt			
	42 733	41 051	4,1

Pensioneringarna inom Ilmarinens kundbestånd fortsatte som förväntat. Ilmarinen utfärdade sammanlagt 42 733 pensionsbeslut år 2013, dvs. 4,1 procent fler beslut än året innan. Antalet nya pensionsbeslut ökade med 4,4 procent år 2013, och då man även räknar med besluten om rätten till rehabilitering uppgick antalet beslut till 23 365. Antalet invalidpensioner minskade något från året innan, men antalet ålderspensioner visade fortsättningsvis en klar ökning (+7,1 %) liksom även antalet rehabiliteringsbeslut (+14,9 %).

Ilmarinen mäter kvaliteten på handläggning av pensionsansökningarna å ena sidan genom att se till att det inte uppstår avbrott i den sökandes försörjning och å andra sidan genom att följa upp hur stor del av bolagets beslut som förblir oförändrade i besvärinstanserna. Av alla nya pensionsbeslut gavs 94 procent under den månad när pensionen började. Av de avslagsbeslut som överklagades hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden ändrades 14,0 procent. Andelen ändrade beslut var något större än det genomsnittliga antalet beslut som ändrades i besvärsnämnden. I försäkringsdomstolen ändrades 18,2 procent av de beslut som Ilmarinen utfärdat.

I Ilmarinen behandlade man pensionsansökningarna inom samtliga pensionslag snabbare än i genomsnitt i jämförelsegruppen år 2013. Särskilt handläggningen av invalidpensionsansökningar kunde påskyndas: den genomsnittliga handläggningstiden förkortades till 58 dagar (72 dagar år 2012).

Ilmarinen erbjuder handledande tjänster för kunder som fått avslag på sin ansökan om invalidpension, bland annat för att hjälpa dem att ordna sin försörjning och att fortsätta i arbetslivet. Tjänsterna produceras av de anstalter och arbetskliniker som utför rehabiliteringsundersökningar och som Ilmarinen ingått avtal med runt om i Finland. Responsen på tjänsten från kunder, arbetsgivare och tjänsteproducerer har varit positiv.

År 2013 förnyades utskicket av pensionsutdragen på så sätt att alla som är under 60 år får ett utdrag vart tredje år. Förra året skickades pensionsutdrag till personer som är födda i januari–april samt till alla som är över 60 år. Ilmarinen ansvarade för utskickandet av pensionsutdrag till sammanlagt cirka 235 000 försäkrade. I juli–november postades pensionsutdrag till cirka 230 000 försäkrade, medan cirka 40 000 (39 763) försäkrade valde att hämta utdraget ur nättjänsten.

På kundernas begäran gjordes cirka 12 000 (12 000) utredningar av det individuella pensionskyddet (förhandsberäkningar av pensionerna). Kunderna gjorde 75 000 motsvarande förhandsberäkningar i nättjänsten.

Inom Ilmarinens arbetshälsotjänster var år 2013 mycket aktivt på samma sätt som året innan. Bolaget ordnade 41 seminarier om arbetshälsa för sina kundföretag runt om i Finland, vilka samlade cirka 1 800 deltagare. Därtill pågick det under året drygt 1 200 utbildningar eller andra projekt för främjandet av arbetshälsan, som Ilmarinen genomförde i samarbete med kunderna. Samarbetet med kunderna är systematiskt och målinriktat och projekten inriktas alltid på gemensamt identifierade utmaningar inom arbetshälsarbetet. Över samarbetet ingås skriftliga avtal och resultatet av tjänsterna följs bland annat upp med mätare som man gemensamt kommit överens om med kunderna samt med kundenkäter.

Resultatuppföljningen visar att man med hjälp av tjänsterna har lyckats förbättra arbetshälsan och minska risken för arbetsförmåga i kundföretagen.

Ilmarinen stöder kundföretagen i hanteringen av risken för arbetsförmåga också genom att erbjuda yrkesinriktade rehabiliteringsåtgärder. Ilmarinen ordnar utbildning för chefsstaben i kundföretagen och ger råd och konsult hjälp i planeringen av rehabilitering både för chefer och personal. Yrkesinriktad rehabilitering har fortsatt att öka i popularitet och 2013 ökade antalet ansökningar med över 10 procent. Ilmarinen behandlade över 2 400 nya ansökningar om rätten till rehabilite-

ring. Under den egentliga rehabiliteringsperioden utbetalar Ilmarinen de lagstadgade förmåner som stöder rehabiliteringsklientens försörjning under rehabiliteringsperioden och ersätter de kostnader som utbildningen medför. Sammanlagt utfärdade bolaget nästan 4 868 olika beslut om rehabiliteringsförmåner år 2013, vilket motsvarar en ökning med 14 procent från året innan.

7. FÖRSÄKRINGSRÖRELSE OCH ANSVARSSKULD

Ilmarinens ansvarsskuld uppgick vid utgången av år 2013 till sammanlagt 27 188,9 (25 585,9) miljoner euro. De ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret som fungerar som en buffert för placeringsförluster ökade med 285,3 miljoner euro netto och var vid årets slut 762,9 (477,6) miljoner euro. Tilläggsförsäkringsansvaret som är bundet till aktieavkastningen ökade likaså tack vare stigande aktiekurser med 466,7 miljoner euro och var vid årets slut 634,0 (167,3) miljoner euro. Till övriga delar ökade ansvarsskulden med 3,4 procent.

Resultatet av försäkringsrörelsen som är på bolagets ansvar var -14,8 (-7,0) miljoner euro. Utjämningsansvaret minskade med 14,8 miljoner euro till 971,2 miljoner euro.

Ansvarsskulden gottgörs med ränta utifrån avkastningen på placeringarna i enlighet med beräkningsgrunderna. Huvuddelen av avkastningskravet på arbetspensionsbolagens ansvarsskuld fastställs på basis av pensionsanstalternas genomsnittliga solvens och resten, som räknas på en andel om 10 procent av ansvarsskulden, är bunden vid den genomsnittliga avkastningen på pensionsanstalternas noterade aktier. Den andel av avkastningskravet som fastställs på basis av pensionsanstalternas genomsnittliga solvens räknas genom att lägga till avsättningskoefficienten för pensionsansvaret enligt beräkningsgrunderna till fondräntan på tre procent. Sammanlagt uppgick den avkastning som ska gottgöras ansvarsskulden år 2013 till 5,5 procent, varav avkastningen förknippad med tilläggsförsäkringsansvaret bundet till aktieavkastningen var 1,8 procent. Den övriga ansvarsskulden gottgjordes med en avkastning på 3,7 procent.

Beräkningsräntan som används vid uträkningen av försäkringsavgifterna var i början av året 4,0 procent och i slutet av året 4,75 procent.

Tillgångarna som utgör täckning för ansvarsskulden uppgick i slutet av verksamhetsåret till 32 643,3 (29 936,8) miljoner euro.

Tabell: Specifikation av den försäkringstekniska ansvarsskulden

Miljoner euro	2013	2012
Premieansvar		
Framtida pensioner	13 136,8	13 088,5
Ofördelat tilläggsförsäkringsansvar	762,9	477,6
Fördelat tilläggsförsäkringsansvar	86,0	62,4
Aktieavkastningsbundet tilläggsförsäkringsansvar	634,0	167,3
Premieansvar sammanlagt	14 619,7	13 795,8
Ersättningsansvar		
Löpande pensioner	11 598,0	10 804,0
Utjämningsbelopp	971,2	986,0
Ersättningsansvar sammanlagt	12 569,2	11 790,0
Försäkringsteknisk ansvarsskuld sammanlagt	27 188,9	25 585,9

8. PLACERINGSVERKSAMHET

I placeringen av pensionstillgångar framhävs verksamhetens långsiktighet. Målet inom Ilmarinens placeringsverksamhet är att få en så hög avkastning på placeringarna som möjligt på lång sikt. Placeringarnas genomsnittliga risk får emellertid inte vara för stor i förhållande till bolagets risktäckningskapacitet. De genomsnittliga avkastningsförväntningarna på Ilmarinens placeringsförmögenhet på lång sikt är sex procent och avkastningens förväntade standardavvikelse åtta procent.

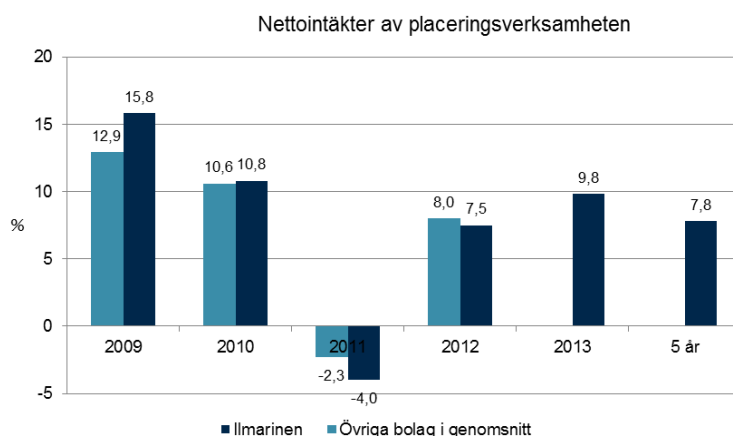
År 2013 förädlade Ilmarinen sina viktigaste placeringstester och stärkte på så sätt den gemensamma värdegrunden för placeringsverksamheten inom hela organisationen. Under året utarbetades också en placeringsstrategi som sträcker sig fram till år 2020 och som styr bolagets placeringsverksamhet på lång sikt. Till de viktigaste ändringarna i strategin hör en minskad andel ränteplaceringar och en större andel fastighets- och infrastrukturplaceringar i allokeringen.

Statslånekrisen i euroområdet lugnade ner sig och förtroendet för finansmarknaden stärktes under verksamhetsåret. Samtidigt fortsatte de stora centralbankerna sin stimulerande penningpolitik, vilket bidrog till att förbättra marknadslikviditeten. Som en följd av detta steg aktiekurserna kraftigt i Europa, USA och Japan. Kursstegringen på Helsingfors Börs var också stark. Då räntenivån vände och började gå upp försvagade detta avkastningen på masskuldebrev i någon mån.

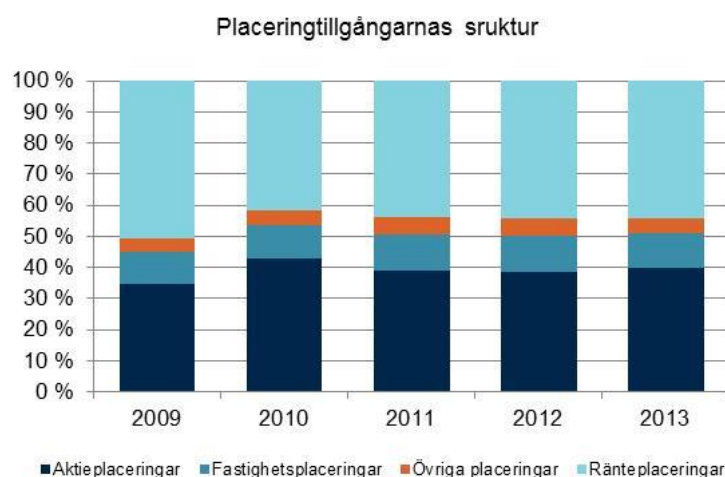
Inom Ilmarinens placeringsverksamhet lyckades man framgångsrikt vikta gott avkastade aktiemarknader under året, samtidigt som exponeringen för de stigande räntorna hölls på en låg nivå. I sin helhet blev 2013 ett utmärkt år ur placerarsynvinkel.

Ilmarinens placeringar enligt verkligt värde uppgick vid utgången av år 2013 till sammanlagt 32 270,2 (29 520,4) miljoner euro. Avkastningen på placeringarna enligt verkligt värde var 9,8 procent. Då inflationen var 1,6 procent år 2013 blev realavkastningen på Ilmarinens placeringar 8,1

procent år 2013. Året innan var avkastningen på placeringsportföljen 7,5 procent, dvs. reellt 5,0 procent. Den årliga medelavkastningen enligt verkliga värden har under de senaste fem åren varit 7,8 procent, vilket motsvarar en årlig realavkastning på i genomsnitt 5,8 procent. Räknat sedan år 1997 har totalavkastningen på Ilmarinens placeringar till verkligt värde varit i genomsnitt 5,9 procent per år. Detta motsvarar en årlig realavkastning på 4,0 procent.

Följande specifikation över fördelningen av bolagets placeringar följer en indelning enligt verkligt värde. Bilagorna till bokslutet innehåller förutom denna basindelning även uppgifter om placeringarnas riskfördelning samt en tabell om hur placeringsintäkterna fördelas på olika placeringslag.

Andelen masskuldebrevslån, räntefonder och övriga finansmarknadsinstrument av Ilmarinens placeringstillgångar var 38,8 (36,3) procent. Marknadsvärdet med beaktande av derivaten uppgick till sammanlagt 12 524,8 (10 702,2) miljoner euro och avkastningen enligt verkligt värde var 4,6 (7,9) procent. Placeringarna i statsemitterade eller dylika emittenters lån uppgick till 4 444,2 (4 013,1) miljoner euro, dvs. 35,5 (37,5) procent. Penningmarknadsplaceringarnas andel var 688,8 (1 976,6) miljoner euro, dvs. cirka 5,5 (18,5) procent och avkastningen 0,0 (1,9) procent. Restande 59,0 procent av ränteplaceringarna var företagslån. Huvuddelen av företagslånen hade ett

högt kreditbetyg. Avkastningen på masskuldebrevslån med kreditrisk var 5,3 procent. Vid utgången av året var masslåneportföljens genomsnittliga löptid 0,2 (0,7) år.

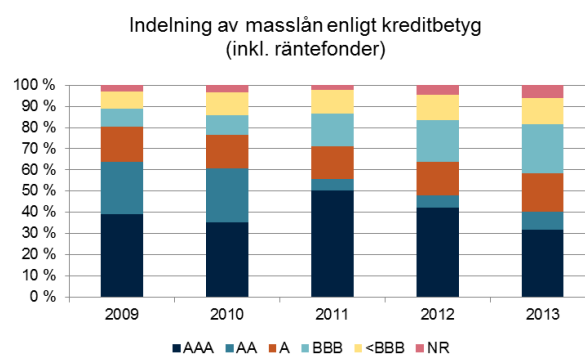
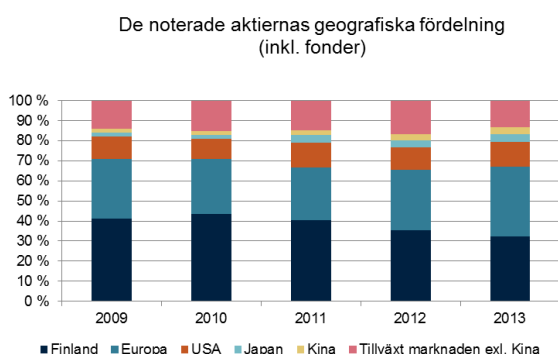
Lånestocken som beviljades av Ilmarinens företagsfinansiering minskade år 2013 med nästan 23,9 procent, då företagets intresse för ArPL-återlåning avsevärt minskade till följd av företagets låga investeringsaktivitet. Lånefordringarnas andel av placeringsförmögenheten var vid utgången av året 5,5 (8,0) procent. Nya lån lyftes under år 2013 för 99,4 (218,3) miljoner euro. Hela lånestocken inklusive upplupna räntor var vid utgången av året 1 789,1 (2 352,0) miljoner euro. Avkastningen på lånefordringar var 4,0 (3,4) procent.

Lånestock inom företagsfinansieringen, miljoner euro

Miljoner euro	2003	2008	2013	Avkastning, %
Återlån	925,2	1 391,3	782,7	5,0
Investeringslån	477,7	1 304,3	1 006,4	3,0
Sammanlagt (inkluderar upplupen ränta)	1 403,0	2 695,6	1 789,1	4,0
Andel av placeringarna, %	9	13	6	

Ovan nämnda placeringar bildar tillsammans klassen ränteplaceringar. Totalt var dessa placeringars andel av placeringsbeståndet 44,4 (44,2) procent och avkastningen 4,5 (6,9) procent.

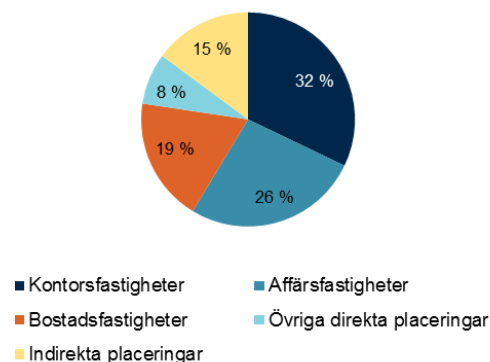
Andelen noterade och onoterade aktieplaceringar samt andelen kapitalplaceringar utgjorde 39,8 (38,4) procent av placeringarna. År 2013 steg deras värde som en följd av kursökningarna till 12 843,0 (11 328,7) miljoner euro. De inhemska aktieplaceringarnas andel av dessa var cirka 33,6 (35,3) procent, dvs. cirka 4 317,0 (4 000,7) miljoner euro. Av de noterade aktieplaceringarna var andelen inhemska aktier 32,2 (35,3) procent. Avkastningen på aktieplaceringarna enligt verkligt värde var 20,9 (9,5) procent.

Aktie-, valuta- och räntederivat används såväl i skyddande syfte som för att ändra placeringsportföljens risknivå. Som en följd av användningen av derivat var aktieplaceringarnas riskbelopp 13 847,8 miljoner euro, dvs. 42,9 procent av placeringarna. Räntederivatens inverkan har beaktats i den genomsnittliga löptiden för den ovan nämnda masslåneportföljen.

Fastighetsplaceringarna uppgick vid utgången av år 2013 till 3 644,1 (3 465,7) miljoner euro. Förändringen jämfört med året innan var 5,1 procent. Fastighetsplaceringarnas andel var 11,3 (11,7) procent, varav 1,7 procentenheter var indirekta placeringar. De direktägda fastigheterna uppgick till 3 101,3 (2 942,9) miljoner euro. Nyttjandegraden för Ilmarinens fastigheter hölls på samma nivå som året innan och var i slutet av året 88,4 (88,4) procent.

Fördelning av fastighetsplaceringarna 31.12.2013

Den totala avkastningen på bolagets fastighetsplaceringar var 4,8 (5,1) procent. Avkastningen på de direktägda fastigheterna var 5,0 (5,6) procent. Nettoavkastningen på direkta fastighetsplaceringar före värdeförändringar var 5,0 procent. Avkastningen på indirekta fastighetsplaceringar var 3,2 (2,2) procent. Andelen affärsfastigheter som inte användes till fullo var fortsättningsvis relativt hög.

I slutet av året utgjordes placeringstillgångarnas marknadsvärde till cirka 4,6 (5,7) procent av tillgångsplaceringar, placeringar i fonder som strävar efter absolut avkastning och övriga placeringar. Andelen fonder som strävar efter absolut avkastning uppgick till 409,4 miljoner euro. Avkastningen på fonder som strävar efter absolut avkastning var i genomsnitt 5,6 procent på det sysselsatta kapitalet.

I enlighet med principerna för ansvarsfulla placeringar i Ilmarinens ägarpolicy inleder bolaget en påtryckningsprocess i syfte att inverka på placeringsobjektets handlingssätt, om dess verksamhet inte motsvarar de villkor som Ilmarinen ställer på sina placeringsobjekt. Om påtryckningsprocessen inte ger önskat resultat, säljer bolaget sin placering. Därtill undviker bolaget att skaffa placeringsobjekt vilkas verksamhet inte uppfyller uppställda villkor. Under år 2013 deltog Ilmarinen i flera hundra processer i syfte att utöva påtryckning.

9. RISKHANTERING

Målet med Ilmarinens riskhantering är att förhindra risker som äventyrar bolagets verksamhet, att minimera de ekonomiska och andra följderna av risker som eventuellt realiserar och att säkra verksamhetens kontinuitet. Målet är därtill att bolaget ska kunna utnyttja de möjligheter som en kontrollerad risktagning medför för affärsverksamheten och i synnerhet inom placeringsverksamheten.

Det viktigaste är att trygga Ilmarinens lagstadgade verksamhet samt de försäkrades, pensionstagarnas och försäkringstagarnas rättigheter i alla situationer.

Ilmarinen har en riskhanteringsplan som grundar sig på styrelsens riskhanteringspolicy och som omfattar hela verksamheten. Bolaget har en riskhanteringskommitté som består av representanter för organisationsenheterna med uppgift att följa upp, bedöma och utveckla bolagets riskhantering. Riskhanteringskommittén bereder bolagets riskbedömning med jämna intervall och uppdaterar bolagets riskhanteringsplan varje år för ledningsgruppens godkännande. Riskbedömningarna behandlas i styrelsens revisionsutskott och i bolagets styrelse. Styrelsen fastställde riskhanteringsplanen den 20 maj 2013.

Förutom bolagets riskhantering ankommer även riskkontrollen av placeringsverksamheten och styrelserapporteringen på direktören för bolagets aktuariefunktion och riskhantering. På detta sätt säkerställer bolaget att rapporteringen av placeringsverksamheten och riskkontrollen är oberoende av de risktagande funktionerna.

Inom placeringsverksamheten styrs risktagningen av den placeringsplan som styrelsen fastställer och analysen av risktagningsförmågan i anslutning till den samt av placeringsbefogenheterna och övriga principer som styrelsen fastställer. Risknivån och behoven av ändringar i den grundläggande allokeringen följs upp i balanshanteringsgruppen, som består av representanter för placeringsverksamheten, aktuarie- och riskhanteringsfunktionen samt ekonomifunktionen. För uppföljning och analys producerar riskhanteringsfunktionen även bland annat scenario- och stresstest. Inom placeringsverksamheten är riskuppföljningen och -hanteringen fortlöpande.

Utvecklingen av riskhanteringen på bolagsnivå fortsatte i enlighet med den fastställda helhetsplanen. År 2013 vidareutvecklades riskuppföljnings- och rapporteringsförfarandena på bolagsnivå och bolaget satsade på att stöda utvecklandet av riskhanteringsprocesserna inom affärsrörelsen. Inom kontinuitetshanteringen definierades Ilmarinens nuläge och målnivå för varje enskilt område. Bolagets riskhanteringskommitté uppdaterade Ilmarinens program för utvecklande av riskhanteringen bl.a. då det gällde stärkandet av riskhanteringskulturen och uppföljningen av projektrisker. I hanteringen av de strategiska riskerna inom placeringsverksamheten utvecklade man speciellt den långsiktiga scenarieanalysen.

För riskhanteringen redogörs närmare i bilagorna till bokslutet.

10. PERSONALEN

Koncernen Ilmarinen hade i genomsnitt 604 anställda år 2013, då motsvarande siffra ett år tidigare var 612. I moderbolaget Ilmarinen arbetade det i genomsnitt 535 (542) personer under verksamhetsåret. I denna siffra ingår 68 (78) deltidsanställda, vilkas arbetsinsats har justeras vid uträkningen av medeltalen så att den motsvarar de heltidsanställdas arbetstid. Totalt 55 (50) personer var familjelediga eller tog ut annan oavlönad ledighet under året. I slutet av året hade moderbolaget Ilmarinen 581 (584) anställda, varav 562 (561) hade en fast anställning.

Ilmarinen har satt upp mål för de personalkostnader som täcks med omkostnadsdelen. År 2013 var målet en behärskad minskning av antalet anställda mätt i genomsnittliga årsverken, dvs. med en årstakt på två procent. Minskningen som motsvarar två procent var 452 och årets utfall 453.

År 2013 fäste man särskild uppmärksamhet vid att servicelöftena inom stödfunktionerna motsvarar affärsverksamhetens behov och att resurseringen av dem och processerna är ändamålsenliga. För detta ändamål upprättade man inom Ilmarinen bl.a. en särskild utvecklings- och planeringslinje och koncentrerade sekreterar- och assistenttjänsterna till en enda avdelning.

Personalens produktivitet kan mätas genom att ställa antalet årsverken i förhållande till antalet försäkrade. Då man som mätare använder tusen årsverken som finansierats med försäkringsavgiftens omkostnadsdel per försäkrad, var siffran 0,494 (0,512) för år 2013. Mätt på detta sätt ökade arbetes produktivitet med 3,5 procent under verksamhetsåret.

Bolaget följer särskilt upp de personalkostnader som täcks med placeringsintäkterna. Inom placeringsverksamheten framhävs vikten av att själv producera de centrala funktionerna i stället för att köpa tjänsterna utifrån. På grund av detta ökade personalantalet inom placeringsverksamheten något och var i genomsnitt 87 (85) årsverken. Ett exempel på detta är att fastighetstjänsterna inom huvudstadsregionen överflyttades från en utomstående tjänsteproducent tillbaka till Ilmarinen som en del av bolagets egen verksamhet.

Personalen bedömer att chefsarbetet fortsättningsvis är på samma utmärkta nivå som under tidigare år – betyget som cheferna inom hela bolaget får av sina underställda var 4,05 på skalan 1–5. I bedömningen av chefsarbetet mättes även nu om cheferna har levt upp till de ledarprinciper som lanserades i början av år 2012. Cheferna fick särskild god respons på sin förmåga att stöda (4,33) samt för ett modigt tänkande när det gäller att sporra och att vara delaktig och närvarande (4,13).

Eftersom cheferna inte ensamma är ansvariga för ett gott arbetsklimat, kompletterades ledarprinciperna i slutet av år 2012 med arbetsplatsprinciper som omfattar alla de anställda. Hur väl dessa principer genomförs i vardagen mättes med en personalenkät på hösten 2013. Resultaten visade att man håller fast vid överenskomna principer – resultatet var i genomsnitt 3,92 på skalan 1–5. Bäst betyg gav svarandena påståendena om kundorientering och medarbetarnas stöd (4,04). Enligt svaren var den princip som genomfördes sämst; "Jag frågar modigt och ifrågasätter positivt". Bedömningen av genomförandet av denna princip var emellertid också god, dvs. 3,67.

Under de senaste åren har Ilmarinen kontinuerligt satsat på att utveckla belöningsystemen för att göra dem mer sporrande, rättvisa, jämlika och transparenta. Detta arbete fortgick även under verksamhetsåret: Beskrivningarna av Ilmarinens samtliga belöningsystem förenhetligades och precisades. Viktiga element var bland annat att ytterligare förtydliga de ansvar och roller som ansluter sig till belöningen samt att systematisera utvärderingen och utvecklingen av belöningsystemet.

Bolagets belöningsystem på kort sikt omfattar hela personalen. Målen för resultatbonusen är ambitiösa för att sporra till utmärkta prestationer.

Belöningen av personalen på lång sikt sker genom den vinstpremie som styrs via personalfonden. Ilmarinens styrelse beslutar årligen om den vinstpremie genom vilken fondens medel utökas. Ilma-

rinens personalfond inledde verksamhet i början av år 2011 och den andra vinstpremien enligt styrelsens beslut betalades till fonden år 2013. Villkoren har härletts ur Ilmarinens strategiska villkor

Fonden omfattar hela personalen med undantag av de personer som omfattas av det långsiktiga belöningsystemet för ledningen. Fonden förvaltas av en fullmäktige-grupp och en styrelse som väljs av personalen.

År 2013 utbetalades den bonus som intjänats i det långfristiga belöningsystemet för ledningen för första gången. Den första intjänandeperioden omfattade åren 2010–2012. Utbetalningen av den bonus som intjänats under denna tid har periodiserats på fyra år och betalas ännu under åren 2014–2016. Systemets andra intjänandeperiod omfattar åren 2013–2015.

11. DATATEKNIK

Då det gäller förnyandet av pensionshandläggningen fattade Ilmarinen på basis av en anbudsgivning och jämförelse av olika alternativa lösningar beslut om att ansluta sig till pensionsbolagens gemensamma projekt som avser att ta i bruk ett nytt pensionshandläggningssystem före lagändringarna år 2017. Avtalsförhandlingarna slutfördes i juni och datateknikleveransarbetet påbörjades omedelbart. Det är fråga om den mest betydande datasystemförnyelsen inom Ilmarinens närhistoria.

På hösten inleddes en totalreform av datasystemen inom ekonomiförvaltningen, där de viktigaste delområdena utgörs av datasystemlösningarna för bokföring och kostnadsberäkning. Som underlag för utvecklandet av datatekniktjänster inom placeringsverksamheten fastställde man utvecklingsmålen för de processer som härletts ur bolagets placeringsstrategi samt principerna för valet av lösningar samtidigt som man utredde den internationella marknadens service- och programutbud med tanke på de följande skedena. Ett anbuds-förfarande för valet av system och leverantör inom kundhantering och hantering av servicedata inleddes i slutet av året.

Under början av året fördes förhandlingar om ett fortsatt samarbete avseende användartjänsterna med OP-Pohjola-gruppen och Tieto och i slutet av maj ingicks ett avtal som medför betydande service- och prisrevideringar. Ett avtal innehållande motsvarande ändringar om upprätthållandet av de nuvarande systemen ingicks mellan Ilmarinen och Tieto i slutet av året. På samma sätt som under tidigare år förlöpte produktionen av datatekniska tjänster såsom planerat både då det gäller kundtjänster och inom Ilmarinens egen verksamhet.

12. DRIFTSKOSTNADER

Ilmarinens kostnadseffektivitet förbättrades klart från året innan. De kostnader som finansieras med försäkringsavgiftens omkostnadsinkomst var så gott som oförändrade. Omkostnadsprocenten, dvs. ovan nämnda driftskostnader i förhållande till erhållna omkostnadsandelar sjönk och var 75 (80) procent. Kostnadsökningen kunde stävjas delvis genom en effektivare verksamhet och delvis genom aktivering av ett större belopp utvecklingskostnader än året innan. Kunderna gynnas av en effektiv verksamhet i form av de kundåterbärningar som bolaget beviljar.

Ilmarinens totala driftskostnader uppgick till sammanlagt 143,4 (144,0) miljoner euro, dvs. de var -0,4 procent lägre än året innan. Omkostnadsrörelsens resultat uppgick till 35,1 (27,0) miljoner euro.

De lagstadgade avgifterna på 11,4 miljoner euro finansieras med en särskild andel för lagstadgade avgifter som ingår i försäkringsavgiften. Dessa avgifter utgörs av Pensionsskyddscentralens kostnadsandel, Finansinspektionens tillsynsavgift och justitieförvaltningsavgiften.

Driftskostnaderna för placeringsverksamheten var 22,0 (20,9) miljoner euro, vilket utgör 0,07 procent av de sammanräknade placeringarna. Dessa kostnader finansieras med intäkterna av placeringsverksamheten. Ilmarinen satsade på det arbete som görs tillsammans med kunderna för att upprätthålla arbetshälsan och arbetsförmågan i kundföretagen. De kostnader för upprätthållande av arbetsförmågan som finansieras med andelen för hantering av risken för arbetsoförmåga i försäkringsavgiften uppgick till 4,3 (5,1) miljoner euro.

13. FÖRVALTNING OCH ORGANISATION

Ordförandeskapet i Ilmarinens förvaltningsråd har sedan den 17 april 2012 skötts av Neste Oil Abp:s verkställande direktör Matti Leivonen och som vice ordförande fungerar vice ordförande för Teknikens Akademikerförbund Kirsi Kaasinen. Andra vice ordförande är ordförande för Kone Abp:s styrelse Antti Herlin. Kaasinen fungerar som första ställföreträdare för ordföranden.

Sammansättningen av Ilmarinens styrelse var oförändrad år 2013. Styrelsens mandattid upphörde den 31 december 2013.

På sitt möte den 11 november 2013 valde förvaltningsrådet nya styrelsemedlemmar och suppleanter för de följande fyra åren, dvs. för mandatperioden 1.1.2014–31.12.2017. Till nya medlemmar i styrelsen valdes STTK:s intressebevakningsdirektör Minna Helle, verkställande direktör för Helsingfors OP Bank Abp Olli Lehtilä och koncernchef för Itella Abp Heikki Malinen. Till ny suppleant i styrelsen utnämnde förvaltningsrådet ekonomichef för Pohjolan Voima Oy Minna Korkea-oja. Av de ordinarie medlemmarna i styrelsen avgick George Berner, Leila Kostiaainen och Heikki Vitie samt suppleanten Timo Parmasuo. Till övriga delar fortsätter styrelsen med samma medlemmar och suppleanter som hittills. Styrelsens suppleanter kallas alltid till styrelsens möten, men suppleanterna har rösträtt endast i det fallet när den egentliga medlemmen inte är närvarande.

På sitt möte den 23 januari 2013 valde styrelsen verkställande direktör för UPM-Kymmene Abp Jussi Pesonen till ordförande. Till vice ordförande valde styrelsen verkställande direktör för Finlands Näringsliv EK Jyri Häkämies och ordförande för Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC Lauri Lyly. Lauri Lyly fungerar som första ställföreträdare för ordföranden. Ordförandena fungerar även som styrelsens utnämnings- och belöningsutskott.

Ekonomidirektör Kristian Pullola omvaldes den 23 januari 2013 till ordförande för revisionsutskottet och generalsekreterare Leila Kostiaainen och chef för juridiska ärenden Hannu Rautiainen till medlemmar i utskottet.

Styrelse- och utskottsarbetet samt den ömsesidiga arbetsfördelningen utvecklades och effektiviserades ytterligare år 2013 med beaktande av styrelsens behov och kraven på ett gott förvaltningssätt.

På styrelsemötet i december beslutade styrelsen att ändra revisionsutskottets namn till revisions- och riskhanteringsutskottet och utskottets medlemsantal fastställdes till fyra i stället för det tidigare tre från ingången av år 2014. I fortsättningen representeras löntagarorganisationerna av en medlem och arbetsgivarorganisationerna av en medlem. Därtill godkände styrelsen uppdateringar av styrelsens och det nya revisions- och riskhanteringsutskottets arbetsplaner och arbetsordningar, så att de motsvarar den nya arbetsfördelningen. Ändringarna träder i kraft år 2014.

Ilmarinens förvaltningsråd tillsatte på sitt möte den 11 november 2013 även medlemmarna i valutskottet. Valutskottets mandatperiod började genast och slutar efter förvaltningsrådets sista möte år 2014.

Ordförande för valutskottet år 2013 var verkställande direktör Matti Leivonen och vice ordförande var ordförande Esa Vilkuna. De övriga medlemmarna i valutskottet var ordförande Sture Fjäder, styrelseordförande Antti Herlin, generalsekreterare Leila Kostianen och verkställande direktör Jussi Pesonen.

Av utskottets sex medlemmar väljs hälften bland personer som föreslagits av försäkringstagarnas förvaltningsrådsrepresentanter och hälften bland personer som föreslagits av de försäkrades förvaltningsrådsrepresentanter. På sitt möte den 11 november 2013 valde förvaltningsrådet sina tidigare medlemmar att fortsätta i rådet. Generalsekreterare Leila Kostianens medlemskap i Ilmarinens styrelse upphörde den 31 december 2013 och till ny valutskottsmedlem i stället för henne valde förvaltningsrådet intressebevakningsdirektör Minna Helle från den 1 januari 2014.

Ilmarinen har en intern controller och en Compliance Officer, vilka rapporterar till verkställande direktören och styrelsen.

Som Ilmarinens revisor fungerade Ernst & Young Oy och som utnämnd huvudansvarig revisor CGR Tomi Englund.

14. KONCERNEN

Till Ilmarinenkoncernen hör förutom moderbolaget Ilmarinen i huvudsak fastighetsbolag, vilkas antal i slutet av år 2013 uppgick till sammanlagt 167. TietoIlmarinen hör till koncernen på grundval av rösträtt, eftersom Ilmarinen har en andel om 70 procent av det röstetal som aktierna i TietoIlmarinen medför, även om Ilmarinens andel av aktiekapitalet är 30 procent. Antalet dotterbolag uppgick 31.12.2013 till sammanlagt 168. Intressebolag i Ilmarinen är Försäkringsaktiebolaget Garantia, Kruunuvuoren Satama Oy, Russia Invest B.V. och Technopolis Holding 2 AS.

Ilmarinen äger garantikapitalet i Ömsesidiga Livförsäkringsbolaget Suomi i sin helhet. Eftersom det inte ansluter sig någon rösträtt till garantiandelarna, konsolideras bolaget inte i koncernen som ett intresseföretag, utan behandlas som ett ägarintresseföretag.

15. HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSPERIODEN

Ilmarinen avslutade sitt samarbete med Ömsesidiga Försäkringsbolaget Pohjantähti i januari 2014. Orsaken till detta var ett beslut om att i sin helhet koncentrera försäljningen av arbetspensionsförsäkringar till en enda försäljningskanal, dvs. OP-Pohjola-gruppen.

OP-Pohjola-gruppen gav den 6 februari 2014 ett offentligt köpebud på Ilmarinens aktier i Pohjola Bank Abp. Ilmarinens styrelse beslutade på sitt möte den 12 februari 2014 att godkänna anbudet och att sälja Ilmarinens andel på 10 procent av aktierna i Pohjola Bank.

16. FRAMTIDSUTSIKTER

De ekonomiska tillväxtutsikterna i Finland är svaga också i fråga om år 2014. Det är således sannolikt att den svaga sysselsättningsutvecklingen kommer att fortsätta. Svag sysselsättningsutveckling och små löneförhöjningar bromsar upp lönesummans tillväxt jämfört med tidigare år. Arbetspensionsbolagets premieinkomst kommer emellertid att öka i en något snabbare takt på grund av den avtalade höjningen i avgifterna med 0,8 procentenheter.

Inom placeringsverksamheten är omvärlden fortfarande krävande, även om det finns förväntningar på en återhämtning inom den internationella ekonomin. Den kraftiga stegringen i aktiekurserna under 2013 har skapat stora förväntningar på företagens resultatutveckling år 2014. Ett villkor för att aktiernas värderingsnivå ska bestå, är emellertid att resultatförväntningarna uppfylls.

Pensionsförhandlingar kommer att föras under år 2014 och arbetsmarknadsorganisationerna väntas nå samförstånd om innehållet i pensionsreformen som avtalats om för år 2017.

Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo som uppkom genom fusionen mellan Pensions-Fennia och LokalTapiola Pensionsbolag inledde sin verksamhet den 1 januari 2014. Som en följd av fusionen minskade antalet arbetspensionsbolag från sju till sex, men samtidigt ökade antalet stora pensionsbolag från två till tre. Elos verksamhet kommer sannolikt att öka konkurrensen inom arbetspensionsbranschen. Ilmarinen ser emellertid med tillförsikt på den ökade konkurrensen.

I den fortsatt krävande omvärlden vill Ilmarinen värna om sin konkurrenskraft. Utöver Ilmarinens fortgående utvecklingsåtgärder som riktar sig till bolagets egen verksamhet, utgörs bolagets viktigaste konkurrensfördelar av samarbetet med OP-Pohjola-gruppen, som har ett riksomfattande servicenät och ett omfattande tjänsteutbud inom finansbranschen. Ilmarinen fortsätter systematiskt att genomföra sin fastställda strategi. Enligt den strävar Ilmarinen efter att utöka sin premieinkomst med hjälp av nya kundrelationer, att förbättra sin kostnadseffektivitet och att vara framgångsrik i placering en av pensionstillgångarna.

Styrelsens förslag till disposition av bolagets vinst

Moderbolagets utdelningsbara fria kapital i bokslutet 31.12.2013 var 67 015 302,51 euro, varav räkenskapsperiodens vinst utgör 3 773 637,34 euro.

Styrelsen föreslår att 50 000 euro reserveras för styrelsens donationer till allmännyttiga ändamål och att resten av vinsten, dvs. 3 723 637,34 euro överförs till säkerhetsfonden.

Helsingfors den 26 februari 2014

Jussi Pesonen

Lauri Lyly

Jyri Häkämies

Sture Fjäder

Kim Gran

Matti Halmesmäki

Minna Helle

Olli Lehtilä

Hannu Leinonen

Leena Niemistö

Kristian Pullola

Heikki Malinen

Harri Sailas
verkställande direktör